

TEXTIEL MUSEUM

BİLGİ VE TEKSTİL BİR ARADA: TEXTIEL MUSEUM LIBRARY

İdil AYHAN
Kütüphaneci
Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü
idil.ayhan@ktb.gov.tr

GİRİŞ

Kütüphaneler, geleneksel olarak kitapların saklandığı ve araştırmaların yapıldığı bilgi merkezleri olarak görülmeyle birlikte günümüzde kültürel etkinlikler, bilgi üretimi, basılı kaynaklara ek dijital koleksiyonlar, üretim alanları, kodlama atölyeleri, robotik laboratuvar gibi farklı alanlarda hizmet sunarak kültürel mirasın korunması gibi önemli roller üstlenmektedir. Belirli bir alana odaklanan İhtisas Kütüphaneleri de bilgi, kaynak ve deneyim imkanı sunan merkezlerdir.

İÇERİK

Textiel Museum Library, Hollanda'nın Tilburg şehrinde bulunan TextielMuseum bünyesinde faaliyet gösteren bir ihtisas kütüphanesidir. Bu kütüphane, dokuma, kumaş, moda tasarımı ve tekstil teknolojisi alanlarında uzmanlaşmış olup, sanayiciler, akademisyenler ve tasarımcılar için önemli bir bilgi kaynağıdır.

Koleksiyonunda, tarihsel tekstil üretim süreçleri, çağdaş kumaş teknolojileri, tekstil sanayisi ile ilgili akademik yayınlar ve endüstriyel tasarım arşivleri bulunmaktadır. Özellikle sürdürülebilir tekstil üretimi, malzeme bilimi ve inovatif dokuma teknikleri üzerine geniş bir literatür sunmaktadır.

Textiel Museum Library, tekstil sanayisi, üretim süreçleri, görsel sanatlar ve tasarım konularına odaklanan geniş ve değerli bir koleksiyona sahiptir. Kütüphane, 20.000'den fazla kitap ve sayısız dergi cildiyle, tekstil tarihinden geleceğin kumaş teknolojilerine uzanan kapsamlı bir bilgi arşivi sunar. 1540 yılına kadar uzanan tekstil boyama kitapları, geleneksel dokuma teknikleri ve modern biyotekstil çalışmalarını bir araya getiren bu koleksiyon, hem araştırmacılar hem de sektör profesyonelleri için önemli bir referans kaynağıdır.

Bu kütüphane sadece bir bilgi merkezi değil, aynı zamanda tasarımcılar, akademisyenler ve sanatçılar için bir ilham kaynağıdır. Özellikle TextielLab ile ortak yürütülen projeler, yenilikçi tekstil üretimi ve sürdürülebilir malzemeler üzerine yapılan araştırmalara doğrudan katkı sağlar. Böylece, geçmişin geleneksel bilgisi ile günümüzün teknolojik yenilikleri arasında güçlü bir köprü kurar.

ÖRNEK ODA VE TEKSTİL DOLABI

Örnek Oda; farklı dokuma tekniklerini, kumaş türlerini ve tekstil üretim süreçlerini doğrudan gözlemlenebilir fırsatı sunuyor. Tasarımcılar, araştırmacılar ve tekstil mühendisleri için benzersiz bir kaynak olan Örnek Oda, yeni projeler geliştirmek veya tarihi dokuma teknikleri üzerine çalışmak isteyenler için canlı bir laboratuvar gibi işlev görüyor. Burada, geçmişten günümüze uzanan tekstil gelişimini bizzat dokunarak, inceleyerek ve analiz ederek keşfetmek mümkün.

Tekstil Dolabı; TextielLab'in en özgün bölümlerinden biri ve 24 çekmeceli dolaptan oluşuyor. Bu dolaplarda olan çeşitli dönemlere ait kumaş numuneleri, el dokuması örnekleri ve yenilikçi tekstil materyallerini içeren geniş bir arşiv sunuyor. Kütüphane kullanıcıları yarı bitmiş ve bitmiş tekstil ürünlerini görme ve dokuma deneyimine sahip. Bu dolap, tarihi dokumalar ile modern üretim teknikleri arasında bağlantılar kurmak isteyen araştırmacılar için değerli bir referans noktası.

AMAÇ

Bu çalışma, kütüphanelerin yalnızca bilgi saklayan mekânlar değil, aynı zamanda belirli alanlarda bilgi üreten, araştırmaları destekleyen ve üretimle ilgili akademi arasında köprü kuran yapılar olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, dünyadaki başarılı ihtisas kütüphaneleri örnekleri incelenerek, Türkiye'de tekstil sanayisinin güçlü olduğu illerde bir "Tekstil İhtisas Kütüphanesi" gerekliliği aktarılacaktır.

TÜRKİYE'DE TEKSTİL-MODA ALANINDA KURULUŞ VE KÜTÜPHANE ÖRNEKLERİ

Sümerbank

Sümerbank, Türkiye'nin sanayileşme hamlesinin temel taşlarından biri olarak 11 Temmuz 1933 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde kurulmuştur. Sümerbank'ın kuruluş amacı, yerli sanayiyi geliştirmek, tekstil sektörünü desteklemek, sanayi tesisleri kurmak ve finansman sağlamak olarak belirlenmiştir. İlk büyük yatırımı, 1935 yılında açılan Nazilli Basma Fabrikası olmuş, bunu birçok farklı şehirde kurulan tekstil fabrikaları ve sanayi tesisleri takip etmiştir.

Vitali Hako Kreatif Endüstriler Kütüphanesi

2011 yılında açılan Kütüphane, moda, sanat, tasarım gibi alanlara odaklanan Türkiye'nin önemli ihtisas kütüphanelerinden biridir. Kütüphane, moda ve yaratıcı endüstriler üzerine uzmanlaşmış geniş bir koleksiyon sunarak, araştırmacılar, tasarımcılar, akademisyenler ve öğrenciler için önemli bir bilgi kaynağı sağlamaktadır.

İstanbul Moda Akademisi

Türkiye'nin moda ve tasarım alanında uzmanlaşmış önemli ihtisas kütüphanelerinden biridir. Moda eğitimi ve araştırmalarını desteklemek amacıyla kurulan kütüphane, moda tarihi, tekstil teknolojileri, sürdürülebilir moda, trend analizleri ve marka yönetimi gibi konularda geniş bir koleksiyona sahiptir.

DEĞERLENDİRME

Textiel Museum Library, tekstil ve moda alanında ihtisaslaşmış önemli bilgi merkezlerinden biri olarak, tarihi ve çağdaş tekstil teknikleri, sürdürülebilir üretim yöntemleri ve tasarım süreçlerine yönelik geniş bir kaynak sunmaktadır. Kütüphane, TextielLab ile iş birliği içinde çalışarak sanatçılar, tasarımcılar ve akademisyenler için bilgiye dayalı üretim süreçlerini desteklemektedir. Bu model, sanayi ve akademinin kesiştiği, bilginin üretim süreçlerine doğrudan entegre edildiği bir ihtisas kütüphanesi anlayışını temsil etmektedir. Türkiye'de tekstil sanayisinin güçlü olduğu Bursa, Denizli, Gaziantep gibi şehirlerde benzer bir ihtisas kütüphanesinin kurulması, sanayi-akademi iş birliğini güçlendirecek, bilgiye erişimi kolaylaştıracak ve sektörel gelişime katkı sağlayacaktır.

Textiel Museum Library'yi
webte görmek için
QR kodu okutun.

Kaynakça:

- https://www.textielmuseum.nl/en/library (Erişim Tarihi: 06.03.2025)
- Turan, E. (2022). *Türkiye'de kumaş desen tasarımının gelişimi: Sümerbank ve Vakko desen örnekleri üzerinden karşılaştırmalı analiz* (Sanatta Yeterlik Tezi). Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- https://www.vakko.com/vitali-hako-kreatif-endustriler-kutuphanesi (Erişim Tarihi: 07.03.2025)
- https://www.istanbulmodaakademisi.com/kutuphane (Erişim Tarihi: 07.03.2025)